

Sygn. akt IV U 528/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

31 maja 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 maja 2023 roku w Sieradzu

odwołania Z. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 16 września 2022 r. Nr (...)

w sprawie Z. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia emerytury Z. W. od 1 września 2022 roku, przy zastosowaniu WWPW emerytury wynoszącego 101,23%.

Sygn. akt IV U 528/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 16.09.2022r., ZUS II Oddział w Ł., na podstawie art. 108 i 26 ust. 6 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS odmówił Z. W. prawa do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem składek zapisanych na koncie po przyznaniu świadczenia, przeliczonego kapitału początkowego oraz ponowne obliczenie świadczenia z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o zmianę decyzji zgodnie z wnioskiem z 6.09.2022r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. W., ur. (...), posiada uprawnienia do emerytury wcześniejszej zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. na zasadzie starych niezreformowanych zasad. Jako osobna urodzona przed 1 stycznia 1949r., nie posiada prawa do ustalenia wartości kapitału początkowego wg stanu na dzień 1.01.1999r. (art. 26, art. 108, art. 173 ustawy).

W okresie od 1.08.1963 - 31.03.1996, był zatrudniony w Kombinacie (...) w D.. Wnioskodawca pracował na Wydziale III. Praca odbywała się przez 7 dni. Były premie 230%, 15% za III zmianę oraz za pracę uciążliwą i pranie odzieży. Jako suwnicowy odwołujący otrzymywał 15,20zł./godz. + dodatki (**Rp – 7 k. 76, kserokopia dokumentacji osobowo – płacowej/akta ZUS; pismo z 21.03.2023r. k. 54/akta sprawy**).

Decyzją z 10.04.1996r., ZUS przyznał w/w eryturę od 1.04.1996r. zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej w wysokości 480,98zł. brutto. Do wyliczenia emerytury przyjęto najkorzystniejszy wwpw z okresu do 31.03.1996r., tj. z 7 lat od 1989 - 1995 wynoszący 92,78% i okresy składkowe 39 lat, 9 m-cy, tj. 477 m-cy oraz nieskładkowe 3 m-ce (**decyzja k. 28/akta ZUS**).

Decyzją z 17.06.1999r. po udokumentowaniu wynagrodzeń za pozostałe okresy, przeliczył wnioskodawcy emeryturę od 1.05.1999r., która wynosiła po waloryzacji od 1.06.1999r. - 811,97zł. brutto. Do wyliczenia emerytury przyjęto najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia wynoszący 99;27% oraz okresy składkowe jak w pkt. 1 (**k. 46/akta ZUS**).

Następnie w oparciu o wnioski z 22.05.2019r., ZUS decyzją z 4.06.2019r. przeliczył w/w emeryturę od 1.05.2019r., tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek przy uwzględnieniu kolejnych wynagrodzeń. Do wyliczenia emerytury przyjęto najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia wynoszący 99,32%, przy uwzględnieniu okresów pracy jak w pkt. 1 i 2. Za okresy nieudokumentowane (17.02.1956 – 6.03.1959, 16.11.1962 – 20.07.1963, 1.08.1963 – 31.12.1969, ZUS przyjął minimalne wynagrodzenia. Emerytura od 1.05.2019r. wynosiła 1.732,58zł. brutto, plus dodatek pielęgnacyjny w wysokości 220,01zł. (**k. 85-86/akta ZUS**).

Od decyzji z 4.06.2019r. Z. W. złożył odwołanie, wnosząc o przeliczenie świadczenia i ustalenie emerytury w wymiarze wyższym niż przyjęto w decyzji. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania. Wyrokiem z 4.09.2019r. w sprawie IV U 1017/19, Sąd Okręgowy w Sieradzu oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 23.03.2020r. w sprawie III AUa 1087/19 oddalił apelację wnioskodawcy (**odwołanie k. 3-4, odpis odpowiedzi na odwołanie k. 5-6, wyrok SO z 4.09.2019r. k. 14, wyrok SA w Łodzi z 23.03.2020r. k. 20/akta IV U 1017/19**).

W dniu 6.09.2022r., odwołujący złożył w ZUS wniosek o ponowne obliczenie świadczenia z uwzględnieniem składek zaewidencjonowanych na koncie po przyznaniu świadczenia, z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia, z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego (**wniosek/akta ZUS**).

W toku postępowania odwoławczego, dopuszczono dowód z opinii biegłego sądowego z dziedziny rachunkowości, który po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron procesu, aktami sprawy, aktami rentowymi, dokumentacją płacowo - osobową załączoną do akt ZUS i dokumentacją związaną z osiąganymi zarobkami, angażami znajdującymi się w aktach sprawy IV U 1017/19, przeliczył podstawę wymiaru i wysokość emerytury Z. W. na 1.09.2022r. w najkorzystniejszym wariantcie, mając na uwadze podstawę przyznania emerytury, dodatkowo przyjmując najniższe wynagrodzenia w j.g.u. w przypadku braku dokumentacji płacowej w wykazanych okresach zatrudnienia (**k. 37v/akta sprawy**).

Wnioskodawca udokumentował okresy pracy: (...) S.A. w C. od 17.02.1956 - 6.03.1959, (...) Przedsiębiorstwo (...) od 10.03.1959 - 26.10.1960, zasadnicza służba wojskowa - książeczka wojskowa od 27.10.1960 - 13.11.1962, (...) Przedsiębiorstwo (...) w Ł. od 16.11.1962 - 20.07.1963, Kombinat (...) w D. od 1.08.1963 - 31.03.1996. Okresy pracy do 31.03.1996r. wynosiły: składkowe - 39 lat, 9 m-cy, tj. 477 m-cy, nieskładkowe - 3 m-ce, tj. 3 m-ce. Udokumentowane zostały przez wnioskodawcę wynagrodzenia za okresy pracy 1956 od 17.02. nie udokumentowano, przyjęto najn. wynagrodzenie 5.028,00, przec. wyn. 13.416,00, wskaźnik 37,48%, 1957r. - 6.000,00 jw., przec. wyn. 15.348,00, wskaźnik 39,09%, 1958r. 6.000,00 jw., przec. wyn. 16.176,00, wskaźnik 37,09%, 1959r. do 06.03. 1.097,00 przyjęto najn. wyn. od 10.03. - 13.758,72 leg. ubezp., razem 14.256,72, przec. wyn. 17.436,00, wskaźnik 81,76%, 1960r. do 27.10. - 13.342,00 jw., przec. wyn. 18.720,00, wskaźnik 71,27%, od 27.10.1960 - 13.10.1962 - zasadnicza służba wojskowa, 1962r. od 16.11. - 1.050,00 przyjęto najn. wyn. 20.160,00, wskaźnik 5,21%, 1963r. do 20.07. - 6.481,00 (za 5 m-cy) wg leg. ubezp. plus 5.000 najn. wyn. od 01.06. do 20.07 i od 01.08. do 31.12., razem 11.481,00, przec. wyn. 21.156,00 wg biegł. wskaźnik 54,27%, wg najn. w jgu wg ZUS 8.584,00 wg ZUS wskaźnik 40,57%, 1964 - 9.000,00 nie udokum. przyjęto najn. wyn., przec. wyn. 21.792,00, wskaźnik 41,30%, 1965r. - 9.000,00 jw., przec. wyn. 22.404,00, wskaźnik 40,17%, 1966r. 9.500,00 jw., przec. wyn. 23.208,00, wskaźnik 40,93%, 1967r. - 10.200,00 jw., przec. wyn. 24.192,00, wskaźnik 42,16%, 1968r. - 10.200,00 jw., przec. wyn. 5.272,00, wskaźnik 40,36%, 1969r. - 10.200,00 jw., przec. wyn. 26.088,00, wskaźnik 39,10%, 1970r. - 28.186,00 leg. ubezp., przec. wyn. 26.820,00, wskaźnik 105,09%, 1971r.

- 32.944,40 jw., przec. wyn. 28.296,00, wskaźnik 116,43%, 1972r. - 39.316,50 jw., przec. wyn. 30.108,00, wskaźnik 130,58%, 1973r. - 38.901,80, przec. wyn. 33.576,00, wskaźnik 115,86%, 1974r. - 41.091,00 jw., przec. wyn. - 38.220,00, wskaźnik 107,51%, 1975r. - 45.748,00 jw., przec. wyn. 46.956,00, wskaźnik 97,43%, 1976r. - 47.493,00 jw., przec. wyn. 51.372,00, wskaźnik 92,45%, 1977r. - 47.191,00 jw., przec. wyn. 55.152,00, wskaźnik 85,57%, 1978r. - 46.764,00 jw., przec. wyn. 58.644,00, wskaźnik 79,74%, 1979r. - 50.749,00 jw., przec. wyn. 63.924,00, wskaźnik 79,39%, 1980r. - 67.286,00, przec. wyn. 72.480,00, wskaźnik 92,83%, 1981r. - 95.463,00 jw., przec. wyn. - 92.268,00, wskaźnik 103,46%, 1982r. - 138.596,00 jw., przec. wyn. 139.572,00, wskaźnik 99,30%, 1983r. - 152.710,00 jw., przec. wyn. 173.700,00, wskaźnik 87,92%, 1984r. - 173.435,00 jw., przec. wyn. 202.056,00, wskaźnik 85,84%, 1985r. - 212.558,00 jw., przec. wyn. 240.060,00, wskaźnik 88,54%, 1986r. - 241.722,00 jw., przec. wyn. 289.140,00, wskaźnik 83,60%, 1987r. - 286.738,00, przec. wyn. 350.208,00, wskaźnik 81,88%, 1988r. - 550.471,00 jw., przec. wyn. 637.080,00, wskaźnik 86,41%, 1989r. - 2.637.460,00 Rp 7, przec. wyn. 2.481.096,00, wskaźnik 106,30%, 1990r. - 10.769.830,00 Rp 7, przec. wyn. 12.355.644,00, wskaźnik 87,17%, 1991r. - 18.678.773,00 jw., przec. wyn. 21.240.000,00, wskaźnik 87,94%, 1992r. - 32.624.370,00 Rp 7, przec. wyn. 35.220.000,00, wskaźnik 92,63%, 1993r. - 34.919.926,00 jw., przec. wyn. 47.940.000,00, wskaźnik 72,84%, 1994r. - 55.919.700,00 jw., przec. wyn. 63.936.000,00, wskaźnik 87,46%, 1995r. - 9.708,47 Rp 7, przec. wyn. 8.431,44, wskaźnik 115,15%, 1996r. do 31.03. - 3.636,91 Rp 7. Najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia wg wyliczeń ZUS, tj. z lat 1970 - 1976, 1980 - 1985, 1988 - 1992, 1994 - 1995 wynosił 99,32% (1986,31 : 20). Najkorzystniejszy wwpw emerytury z 10 kolejnych lat z ostatnich 20 lat, tj. z lat 1989 - 1998 wynosił 91,61% (916,31 : 10) i jest mniej korzystny.

Wyliczenie hipotetyczne wynagrodzeń za okres pracy w Kombinacie (...) w D. za lata 1964 - 1969 wynikających z aneksu o pracę z 27.12.1963r., tj.: Według aneksu z 27.12.1963r. wnioskodawca od 16.12.1963r. otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 5,50zł./godz. plus premia do 20%. Do wyliczenia wynagrodzeń za powyższy okres przyjęto 8 godz. pracy dziennie od poniedziałku do piątku i 6 godz. w soboty, tj. 46 godzin tygodniowo i tak: 1964r. - przepracował łącznie 2348 godz. Wynagrodzenie wynosiłoby: zasadnicze 2348 godz. x 5,50zł./godz. = 12.91zł. plus 20% premia 2.583zł., razem 15.497zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1964 wynosiłaby 71,11% (15.497zł. : 21.792zł. = 71,11%), 1965r. - przepracował łącznie 2354 godz. Wynagrodzenie wynosiłoby: 2354 godz. x 5,50zł./godz. = 12.947zł. plus 20% premia 2.589zł., razem 15.536zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1965 wynosiłaby 69,34% (15.536zł. : 22.404zł. = 69,34%), 1966r. - przepracował łącznie 2352 godz. Wynagrodzenie wynosiłoby: 2352 godz. x 5,50zł./godz. = 12.936zł. plus 20% premia 2.587zł., razem 15.523zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1966 wynosiłaby 66,89% (15.523zł. : 23.208zł. = 66,89%), 1967r. - przepracował łącznie 2360 godz. Wynagrodzenie wynosiłoby: 2360 godz. x 5,50zł./godz. = 12.980zł. plus 20% premia 2.596zł., razem 15.576zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1967 wynosiłaby 64,38% (15.576zł. : 24.192zł. = 64,38%), 1968r. - przepracował łącznie 2352 godz. Wynagrodzenie wynosiłoby: 2352 godz. x 5,50zł./godz. = 12.936zł. plus 20% premia 2.587zł., razem 15.523zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1968 wynosiłaby 61,42% (15.523zł. : 25.272zł. = 61,42%), 1969r. - przepracował łącznie 2338 godz. Wynagrodzenie wynosiłoby: 2338 godz. x 5,50zł./godz. = 12.859zł. plus 20% premia 2.572zł., razem 15.431zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1969 wynosiłaby 59,15% (15.431zł. : 26.088zł. = 59,15%). Powyższe wyliczenia wynagrodzeń nie mają wpływu na wzrost wwpw emerytury i jej wysokości, gdyż są niższe od przyjętych do wyliczeń. Wyliczenie wynagrodzeń za lata pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) od lutego 1956r. do października 1960r. wynikających z legitymacji związkowej, tj. 1% od wynagrodzeń miesięcznych: 1956r. - od lutego, tj. 5 m-cy x 7,50zł. + 3 m-ce x 10,50zł. + 3 m-ce x 9zł., tj. 5 m-cy x 750zł. + 3 m-ce x 1050zł. + 3 m-ce x 900zł. = 9.600zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1956 wynosiłaby 71,56% (9.600zł. : 13.416zł. = 71,56%), 1957r. tj. 5 m-cy x 9zł. + 1 m-c x 7zł. + 6 m-cy x 10,50zł., tj. 5 m-cy x 900zł. + 1 m-c x 1000zł. + 6 m-cy x 1050zł. = 11.800zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1957 wynosiłaby 76,88% (11.800zł. : 15.348zł. = 76,88%), 1958r. tj. 3 m-ce x 9zł. + 6 m-cy x 10,50zł. + 3 m-ce x 12zł., tj. 3 m-ce x 900zł. + 6 m-cy x 1050zł. + 3 m-ce x 1200zł. = 12.600zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1958 wynosiłaby 77,89% (12.600zł. : 16.176zł. = 77,89%), 1959r. tj. 2 m-ce x 9zł. + 1 m-c x 10,50zł. + 2 m-ce x 10zł. + 2 m-ce x 12zł. + 5 m-cy x 14zł., tj. 2 m-ce x 900zł. + 1 m-c x 1050zł. + 2 m-ce x 1000zł. + 2 m-ce x 1200zł. + 5 m-cy x 1400zł. = 14.250zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1959 wynosiłaby 81,73% (14.250zł. : 17.436zł. = 81,73%), 1960r. - do października, tj. 5 m-cy x 15zł. + 2 m-ce x 14zł. + 1 m-c x 16zł. + 1 m-c 17zł. + 1 m-c x 11zł., tj. 7500zł. + 2800zł. + 1600zł. + 1700zł. + 1100zł. = 14.700zł. Podstawa wymiaru za rok 1960 wynosiłaby 78,53% (14.700zł. : 18.720zł.). Biorąc pod uwagę powyższe wyliczone podstawy, nie mają one wpływu na wzrost wwpw

emerytury, gdyż przyjęta najniższa podstawa za rok 1984 wynosi 85,84%. ZUS przyjął do wyliczenia emerytury wwpw wynoszący 99,32% i wyliczył emeryturę od 01.05.2019r. wynoszącą 1.732,58zł. brutto plus dodatek pielęgnacyjny 222,01zł. Podstawa wymiaru emerytury po waloryzacji wynosiła 2.279,14zł. brutto. W/w emerytura po waloryzacjach od 01.09.2022r. wynosi 2.010,54zł., tj. 1732,58zł. + waloryzacja za 2020r. od 01.03. w wysokości 103,56% (lub 70zł.) = 1.802,58zł., 1.802,58zł. + waloryzacja za 2021r. od 01.03. w wysokości 104,24% (lub 50) = 1.879,01zł., 1.879,01zł. + waloryzacja za 2022r. od 01.03. w wysokości 107% = 2010,54zł. plus dodatek pielęgnacyjny w wysokości 256,44zł., najkorzystniejszy wwpw emerytury jest z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1970 - 1976, 1980 - 1985, 1988 - 1992 i wynosi 99,32% i jest zgodny z przyjętym przez ZUS do wyliczenia emerytury. Przy uwzględnieniu powyższego wwpw, wysokość emerytury po waloryzacji od dnia 1.09.2022r. wynosi 2010,54zł. brutto plus dodatek pielęgnacyjny w wysokości 256,44zł.

Uwzględniając pracę wnioskodawcy w Cementowni (...) w D. w Wydziale III w okresie 1964 - 1969 w ruchu ciągłym trójzmianowym i przyjęciu pracy wnioskodawcy w soboty, niedziele i święta po 8 godzin zmiana, przy pracy 2 godz. w soboty 50%, a w niedziele i święta 100% dodatku za godziny nadliczbowe, to wnioskodawca pracował w każdą sobotę, niedzielę i święta po 8 godz. na zmianach I, II, III, (tj. 24 godz. : 3 = 8 godz.). Biorąc powyższe pod uwagę, wynagrodzenie wnioskodawcy za lata 1964 - 1969 wynosiłoby: 1964r. - przepracował 2348 godz. normalnych od poniedziałku do piątku po 8 godz. i 6 godz. w soboty plus 2 godz. nadliczbowe 50% w soboty (51 dni x 2 godz. = 102 godz. 50%) plus 8 godz. normalnych w niedziele, tj. 472 godz. plus 100% dodatek za godziny nadliczbowe, tj. 59 dni x 8 godz. = 472 godz. Przyjęto do wyliczenia 46 godzinny tydzień pracy, a zgodnie z postanowieniem winien przyjąć 56 godzin, (tj. 46 godzin + 2 godz. nadliczbowe w sobotę z dodatkiem za godziny nadliczbowe 50%, 8 godzin w niedziele i święta normalne, plus dodatek 100% wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Wynagrodzenie wynosiłoby: normalne 2348 godz. x 5,50zł./godz. = 12.914zł. plus 20% premia (12.914zł. x 20%) = 2.583zł. plus 2 godz. za soboty 50%, tj. 102 godz. x 8,25zł./godz. (5,50zł./godz. + 2,75zł./godz. za godz. nadliczbowe 50%) = 842zł., plus za niedziele i święta normalne plus 100% dodatek, tj. 472 godz. x 11zł./godz. (2 x 5,50zł./godz.) = 5.192zł., plus 20% premii za normalne godziny za pracę w niedziele i święta, tj. 472 godz. x 5,50zł./godz. = 2596zł. x 20% = 519zł., razem 22.050zł. Podstawa wymiaru za 1964r. wynosiłaby 101,18% (22.050zł. : 21.792zł. = 101,18zł.), 1965r. - przepracował 2354 godz. normalne, plus dodatkowe 2 godziny nadliczbowe 50% w soboty, tj. 100 godz. (50 sobót x 2 godz. nadliczbowe = 100 godz. - 50%) plus niedziele i święta 472 godz. normalne i nadliczbowe 100% (59 dni x 8 godz. = 472 godz.). Wynagrodzenie wynosiłoby: normalne 2354 godz. x 5,50zł./godz. = 12.947zł. plus 20% premia (12.947zł. x 20%) = 2.589zł. plus 2 godz. za soboty 50%, tj. 100 godz. x 8,25zł./godz. (5,50zł./godz. + 2,75zł./godz.) = 825zł. plus 472 godz. normalne i nadliczbowe w niedziele i święta 100% (5,50zł./godz. x 2 = 11zł./godz.), tj. 472 godz. x 11zł./godz. = 5.192zł. plus 20% premii za normalne godziny za pracę w niedziele i święta, tj. 472 godz. x 5,50zł./godz. = 2596zł. x 20% = 519zł., razem 22.072 zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1965 wynosiłaby 98,52% (22.072zł. : 22.404zł. = 98,52%), 1966r. - przepracował 2352 godz. normalne, plus dodatkowe 2 godz. nadliczbowe w soboty, tj. 104 godz. (52 soboty x 2 godz.) - 50%, plus niedziele i święta 464 godz. normalne plus 100% dodatek za godziny nadliczbowe (58 dni x 8 godz. = 464godz.). Wynagrodzenie wynosiłoby: normalne 2352 godz. x 5,50zł./godz. = 12.936zł. plus 20% premia (12.936zł. x 20%) = 2.587zł. plus 2 godz. za soboty 50%, tj. 104 godz. x 8,25zł./godz. (5,50zł./godz. + 2,75zł./godz.) = 858zł. plus 464 godz. normalne i nadliczbowe za niedziele i święta 100%, tj. 464 godz. x 11zł./godz. (5,50zł./godz. x 2 = 11zł./godz.) = 5.104zł. plus 20% premii od normalnych godzin za pracę w niedziele i święta, tj. 464 godz. x 5,50zł./godz. = 2552zł. x 20% = 510zł., razem 21.995zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1966 wynosiłaby 94,77% (21.995zł. : 23.208zł. = 94,77%), 1967r. - przepracował 2360 godz. normalne, plus dodatkowe 2 godz. nadliczbowe w soboty, tj. 104 godz. - 50% (52 soboty x 2 godz. = 104 godz.), plus 464 godz. normalne i nadliczbowe w niedziele i święta - 100% (57 dni x 8 godz. = 456 godz.). Wynagrodzenie wynosiłoby: normalne 2360 godz. x 5,50zł./godz. = 12.980zł. plus 20% premia (12.980zł. x 20%) = 2.596zł., plus 2 godz. nadliczbowe w soboty 50%, tj. 104 godz. x 8,25zł./godz. (5,50zł./godz. + 2,75zł./godz.) = 858zł. plus 456 godz. normalne i nadliczbowe w niedziele i święta 100%, razem 21.952zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1967 wynosiłaby 90,74% (21.952zł. : 24.192zł. = 90,74%), 1968r. - przepracował 2352 godz. normalne, plus 2 godz. nadliczbowe w soboty 104 godz. - 50% (52 dni x 2 godz.), plus 472 godz. normalne i nadliczbowe 100% w niedziele i święta (59 dni x 8 godz.). Wynagrodzenie wynosiłoby: 2352 godz. normalne x 5,50zł./godz. = 12.936zł. plus 20% premia (12.936zł. x 20%) = 2.587zł. plus 2 godz. nadliczbowe w soboty 50%, tj. 104 godz. x 8,25zł./godz. (5,50zł./godz. + 2,75zł./godz.) = 858zł. plus godz. nadliczbowe w niedziele i święta 100%, tj. 472 godz.

x 11zł./godz. (5,50zł./godz. x 2 = 11zł./godz.) = 5.192zł. plus 20% premii od normalnych godzin za pracę w niedziele i święta, tj. 472 godz. x 5,50zł./godz. = 2596zł. x 20% = 519zł., razem 22.092zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1968 wynosiłaby 87,42% (22.092zł. : 25.272zł. = 87,42 %), 1969r. - przepracował 2338 godz. normalne, plus 2 godz. nadliczbowe w soboty 102 godz. - 50% (51 dni x 2 godz.), plus 480 godz. normalne i nadliczbowe w niedziele i święta - 100% (60 dni x 8 godz.). Wynagrodzenie wynosiłoby: normalne 2338 godz. x 5,50zł./godz. = 12.859zł. plus 20% premia (12.859zł. x 20%) = 2.572zł. plus 2 godz. nadliczbowe w soboty 50%, tj. 102 godz. x 8,25zł./godz. (5,50zł./godz. + 2,75zł./godz.) = 842zł. plus 480 godz. normalne i nadliczbowe w niedziele i święta 100% , tj. 480 godz. x 11zł./godz. (5,50zł./godz. x 2 = 11zł./godz.) = 5.280zł., plus 20% premii od normalnych godzin za pracę w niedziele i święta, tj. 480 godz. x 5,50zł./godz. = 2640zł. x 20% = 528zł., razem 22.081zł. Podstawa wymiaru emerytury za rok 1969 wynosiłaby 84,64% (22.081zł.: 26.088zł. = 84,64%).

Biorąc powyższe wyliczenia pod uwagę, najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1964 - 1967, 1970 - 1976, 1980 - 1983, 1985, 1989, 1991 - 1992, 1995, wynosiłby 101,23% (tj. 2024,63 : 20) i tak: 1964r. - 101,18%, 1965r. - 98,52%, 1966r. - 94,77%, 1967r. - 90,74%, 1970r. - 105,09%, 1971r. - 116,43%, 1972r. - 130,58%, 1973r. - 115,86%, 1974r. - 107,51%, 1975r. - 97,43%, 1981r. - 103,46%, 1982r. - 99,30%, 1983r. - 87,92%, 1985r. - 88,54%, 1989r. - 106,30%, 1991r. - 87,94%, 1992r. - 92,63%, 1995r. - 115,15%. Uwzględniając w podstawie wymiaru emerytury okres pracy w - cy w Cementowni (...) w D. w Wydziale III w okresie 1964 - 1969 w ruchu ciągłym trójzmianowym i przy przyjęciu pracy wnioskodawcy w soboty, niedziele i święta po 8 godzin na zmianie, przy pracy w soboty z 50% dodatkiem, a w niedziele i święta ze 100% dodatkiem, najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1964 - 1967, 1970 - 1976, 1980 - 1983, 1985, 1989, 1991 - 1992, 1995 wynosiłby 101,23% (opinia, opinia uzupełniająca k. 40-45, 70 - 73/akta sprawy).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął łączną opinię biegłego z zakresu rachunkowości, który obliczył hipotetyczną podstawę wymiaru emerytury w najkorzystniejszym wariantcie, biorąc pod uwagę dokumentację placowo - osobową załączoną do akt ZUS i dokumentacją związaną z osiąganymi zarobkami, angaże znajdujące się w aktach sprawy IV U 1017/19.

W ocenie Sądu ostateczna opinia biegłego jest miarodajna i wnikliwa. Z opinii tej wynika, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury jest z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1964 - 1967, 1970 - 1976, 1980 - 1983, 1985, 1989, 1991 - 1992, 1995 i wynosił 101,23%. Podzielając w pełni przedmiotową opinię Sąd uczynił zawarte w niej ustalenia i wnioski za podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z art.15 ust. 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2021. 291 ze zm.), podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, a zgodnie z ust. 6 wymienionego przepisu ustawy, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z §21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru

jest zaświadczenie pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Fakty, od których uzależnione jest prawo do renty bądź emerytury oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kpc, co znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wielokrotnie akcentował, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty (por. wyroki SN z: 8.08.2006r., I UK 27/06, 2.02.1996r., II URN 3/95, 25.07.1997r., II UKN 186/97, 14.06.2006r., I UK 115/06).

W ocenie Sądu materiał dowodowy daje podstawy do korzystniejszego obliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy. Stanowisko takie wynika z ostatecznej opinii biegłego z zakresu rachunkowości, którą Sąd w całości podzielił. Z przedmiotowej opinii wynika, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury jest z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1964 - 1967, 1970 - 1976, 1980 - 1983, 1985, 1989, 1991 - 1992, 1995 i wynosi 101,23%.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł, jak w sentencji.